

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Gjykata Kushtetuese / Ustavni sud / Constitutional Court

Perandori Justinian p.n., Prishtinë/a, Kosovë/a

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVO / REPUBLIC OF KOSOVO	
Gjykata Kushtetuese / Ustavni Sud / Constitutional Court	
Njësia org Org. Unit	DLISA
Br. Pro. Prot. N.	141/09
Br. stranca No. pages	3
Data Datum Date	23.10.09

Tel: +381 (0)38 220 104/5; Fax: +381 (0)38 220 112; www.gjk-ks.org

Lënda KI 11/09, Tomë Krasniqi vs RTK-në dhe KEK-u

Mendim mospajtues për masën e përkohshme

Gjyqtarja Dr. Gjyljeta Mushkolaj

Me gjithë respektin, shpreh mospajtim me Vendimin e shumicës për masën e përkohshme, prandaj i bashkohem mendimit mospajtues të gjyqtarit Almiro Rodrigues. Për më tepër, unë besoj se Vendimi i shumicës për të ndaluar zbatimin e mëtejme të Nenit 20.1 të Ligjit për RTK duke e konsideruar atë si shkelje të interesit publik, e injoron në tërësi garancinë kushtetuese të lirisë së shprehjes¹ dhe të lirisë e të pluralizmit të medieeve.²

I

Garantimi i lirisë së shprehjes i referohet me forcë të veçantë medieeve, përfshirë shërbimet publike transmetuese. Për të qenë në gjendje që të shërbejnë si përhapës të lajmeve dhe si analistë të çështjeve publike, shërbimet publike transmetuese duhet të kenë shkallën më të lartë të mundshme të lirisë, brenda strukturës së të drejtës kushtetuese për lirinë e shprehjes.

Një ndër arsytet qenësore që mbështesin shërbimet publike transmetuese është se ato i japin ndihmesë të rëndësishme pluralizmit. Një numër instrumentesh ndërkombëtare e theksojnë rëndësinë e shërbimeve publike transmetuese dhe kontributin e tyre për nxitje të diversitetit dhe të pluralizmit.

Natyrisht, pavarësia e shërbimeve publike transmetuese është pandashëm e lidhur me financimin adekuat të tyre. Ky fakt gjithashtu është theksuar qartë në shumë standarde të publikuara ndërkombëtare.

Për shembull, Rezoluta e Asamblesë Parlamentare të Këshillit të Evropës për të ardhmen e Shërbimit Publik Transmetues, fuqishëm e thekson rëndësinë qendrore të pavarësisë financiare të shërbimit publik transmetues, siç e bëjnë edhe shumë dokumente të tjera të nxjerra nga ky organ viteve të fundit³. Financimi i shërbimeve publike transmetuese jo

¹ Neni 40 i Kushtetutës së Republikës së Kosovës

² Neni 42 i Kushtetutës së Republikës së Kosovës

³ Rez. 428 e vitit 1970 dhe Rez. 748 e vitit 1975 e Asamblesë Parlamentare, KE, shih gjithashtu Rez. 2 (Konf. e pestë, 1997) e Konferencës Ministrore, KE.

vetëm që duhet të jetë në pajtueshmëri me detyrimet e tyre, por gjithashtu duhet t'i mbrojë ato nga rritjet ose zvogëlimet arbitrare të financimeve për tekete e kujtdo qoftë që kontrollojnë paranë.

Dispozitat e neneve 17-19 të Rekomandimit nr. R (96) 10 të Komisionit të Ministrave të Këshillit të Evropës për Garanci të Pavarësisë së Shërbimit Publik Transmetues, vënë në dukje se investimi për shërbimet publike transmetuese duhet të jetë i përshtatshëm për detyrat e tyre, i sigurt dhe transparent. Marrëveshjet financiare nuk duhen t'i vënë transmetuesit publik në pozitë të përshtatshme për ndërhyrje, për shembull në pavarësinë redaktuese ose në autonominë institucionale.⁴

Nevoja për qëndrueshmëri dhe siguri të financimit është theksuar në dokumentin e Unionit Evropian të Transmetuesve të botuar në vitin 2009:

“Që një financim i tillë të jetë i qëndrueshëm dhe i sigurt, kërkon një bazë të qartë ligjore (të veçantë nga ligji që miraton buxhetin e shtetit), e cila parasheh nivelin e investimit për një periudhë të përshtatshme kohore. Varësia nga vendimet vjetore (të buxhetit të shtetit) ose nga masat ad hoc, mund të krijojë klimë pasigurie dhe mund ta minojë mundësinë e transmetuesit publik për të planifikuar dhe për të investuar.”⁵

Rekomandimi 1878 (2009) i Asamblesë Parlamentare të Këshillit të Evropës për financimin e transmetuesit të shërbimeve publike thotë se “financimi i mediave publike mund të sigurohet përmes pagesës lineare të transmetimit, taksës, subvencioneve shtetërore, parapagimit, të ardhurave nga reklamat dhe sponsorizimet, pagesës së specializuar paguaj për të shikuar ose në bazë të shërbimit të kërkuar, shitjes së produkteve të përafërta siç janë librat, videot, ose filmat, dhe shfrytëzimit të arkivave të tyre audio-vizuale. Në këtë drejtim, mediumi i shërbimit publik mund të kenë financim të përzier, të ngjashëm me atë të institucioneve të tjera publike si orkestrat, teatrot ose muzetë.”

“Article 19”, një organizatë ndërkombëtare e shoqërisë civile me ekspertizë për standardet e shërbimeve publike transmetuese, vë në dukje se organizatat e shërbimeve publike të transmetimit luajnë rol të veçantë dhe qenësor në përmbushjen e *interesit publik* dhe sigurojnë rrjedhë të lirë të informacioneve dhe ideve, ndaj duhen nxitur qeveritë dhe përfaqësuesit e tjerë publik që të bëjnë një përkushtim solid për të financuar këtë pasuri publike me rëndësi të veçantë.⁶

Prandaj, neni 20.1 i Ligjit për RTK-në është plotësisht në pajtueshmëri me Kushtetutën e Republikës së Kosovës dhe me standardet më të mira ndërkombëtare e evropiane. E drejta e ligjvënësisë për të vendosur parapagimin për transmetuesin publik duke siguruar një mekanizëm i cili në mënyrë efektive lejon heqjen e rasteve sociale nga pagesa e parapagimit, siç siguron Ligji për RTK-në, është plotësisht në pajtueshmëri me *interesin publik*.

Ndalimi i zbatimit të mëtejshëm të dispozitës së nenit 20.1 të Ligjit për RTK do t'a privojë RTK-në nga fondet e domosdoshme, duke ndikuar drejtpërdrejtë në shtrirjen dhe cilësinë e programeve të tij dhe vazhdimësinë e tij si shërbim i pavarur publik transmetues. Prandaj, nuk është në interes publik, që të vëhet masa e përkohëshme, respektivisht të ndalohet zbatimi i mëtejshëm i nenit 20.1.

⁴ Rek. R (96)10, Këshilli i Evropës, shënimi 26 si më sipër, Nenet. 17-19

⁵ Financimi i transmetuesit të shërbimit publik (9 nëntor 2000). Marrë me 1 qershor 2005, nga http://www.ebu.ch/CMSimages/en/leg_p_funding_psb_tcm6-4443.pdf

⁶ Toby Mendel, *Public Service Broadcasting: A Comparative Legal Survey*, at www.article19.org

Vendimi i Shumicës me të cilin i rekomandohet Kuvendit që të rishikojë natyrën e nenit 20.1 të Ligjit për RTK, dhe praktikën e bazuar në ato dispozita deri më 1 dhjetor 2009, keqkupton natyrën e RTK-së si institucion i pavarur. Meqë Ligji për RTK e njeh këtë tipar të rëndësishëm të RTK-së, ai nuk e autorizon Kuvendin të marrë si i vetëm vendim për vlerën e parapagimit të transmetuesit publik. Ligji përcakton që Kuvendi mund të merr një vendim të tillë vetëm sipas propozimit të bërë nga Bordi i RTK-së, pas konsultimeve me Komisionin e Pavarur për Media.⁷ Duke pasur parasysh këtë, afati i përcaktuar me Vendimin e shumicës është jo realist.

Amandamenti i ligjit është proces demokratik që kërkon konsultimin e publikut dhe angazhimin e ekspertëve. Ndryshimi i pagesës së parapagimit është çështje me interes publik, dhe sipas meje, gjykata nuk ka të drejtë të ndërhyjë duke përjashtuar publikun nga procesi i vendimmarrjes.

Vendimi i Shumicës është shumë kontradiktor, dhe nuk jep asnjë justifikim se neni 20.1 i Ligjit për RTK shkel interesin publik.

Me gjithë respektin, për arsyet e dhëna në mospajtimin e gjyqtarit Almiro Rodrigues dhe për arsyet që unë i kam dhënë, nuk pajtohem me Vendimin e shumicës. Nuk gjej asgjë në gjuhën ose frymën e Kushtetutës për të mbështetur Vendimin e Shumicës.

Gjyqtarja Dr. Gjeljeta Mushkolaj

⁷ Neni 20.2 i Ligjit për RTK, Rregullorja Nr. 2006/14, 11 prill 2006